

Laboratoriemedicin

Godkänt datum 2025-03-14

Sterila punktat Odling

Bakgrund/Metodik/Mätprincip

Analysen avser att detektera bakteriefynd i normalt sterila lokaler. Odlingsfynd från sterilt tagna prov från primärt sterila lokaler bedöms i regel som signifikant. För att öka sensitiviteten hos odlingen använder man sig av anrikning i buljong och/eller odling i blododlingsflaskor. För främjande av växt av obligat anaeroba arter inkuberas substraten i aerob och anaerob miljö under ett minimum av 4 dygn.

Prov inkuberas under 4-7 dygn (se tabell). Prov i blododlingsflaskor inkuberas till växt eller max. 5 dagar (se tabell).

Provtagning

Provtyp	Provhantering för bakterieodlingsdiagnostik	Kommentar	Svarstider för negativt svar
Likvor	Sterilt plaströr med konisk botten. Följ Anvisning från Medicinsk Service: "Likvorprov – praktisk handledning gemensam för Labmedicin" https://vardgivare.skane.se/siteassets/1.-vardriktlinjer/laboratoriemedicin/rad-och-stod/likvor-praktisk-handledning.pdf	OBS! Om likvor endast sprutas på BACTEC PED-flaska analyseras provet inte för anaeroba bakterier t.ex. Fusobacterium och Cutibacterium (Propionibakterier).	7 dagar (5 dagar för blododlingsflaska)
Ledvätska	Vid provmängd <10 mL skicka prov i sterilt plaströr. Vid provmängd >10 mL kan 8-10 mL sprutas i Aerob och Anaerob BACTEC blododlingsflaska. Om endast 1-2 mL (min 0,5mL) sprutas i BACTEC Pedflaska analyseras provet INTE för anaeroba bakterier t.ex. Cutibacterium (Propionibakterier).	Skicka prov i separat sterilt rör vid önskan om mikroskopi och/eller PCR för bakteriell DNA påvisning (16S). (Direktmikroskopi på ledvätska utförs enbart efter överenskommelse med läkare på Klinisk Mikrobiologi, tel nr. 046-177322).	7 dagar (5 dagar för blododlingsflaska) 14 dagar vid tydligt begärd förlängd odlingstid på remiss

		<u>OBS!</u> Ledvätska från <u>protesled</u> SKA analyseras för båda aeroba och anaeroba bakterier. Skicka ledvätska i sterilt plaströr för odling alternativt spruta ledvätska i både BACTEC Aerob och Anaerob blododlings-flaska.	
Pleuravätska	Sterilt plaströr.	Skriv tydligt om provet utgörs av punktat eller från drän.	4 dagar
PD-vätska	8-10 mL i BACTEC Aerob resp. Anaerob blododlingsflaska	Dessutom sterilt plaströr om ytterligare mikrobiologisk diagnostik önskas.	5 dagar
Ascites	Sterilt plaströr.	Skriv tydligt om provet utgörs av punktat eller från drän.	7 dagar
Övriga sterila vätskor	Sterilt plaströr om inte annat är avtalat.	Skriv tydligt provtagningslokal samt om provet utgörs av punktat eller från drän.	7 dagar

Svar/Tolkning/Bedömning

Växt av....

Ingen växt

Skriftligt slutsvar lämnas för positiv odling, när art-och resistensbestämning är klar.

Kompletterande slutsvar lämnas när a) typningsresultat föreligger, b) resultat från kompletterande analyser begärda av beställaren föreligger.

Negativa odlingar besvaras efter fullgången inkuberingstid, normalt 5-7 dagar.

Fynd som bedöms klinisk relevanta art- och resistensbestäms alltid.

Erhålls ett positivt fynd endast efter anrikning anges detta i svaret.

Referenslitteratur

Versalovic, J., Carroll, K.C., Funke, G., Jorgensen, J.H., Landry, M.L., Warnock, D.W. 2011 Manual of Clinical Microbiology, 10th ed. ASM Press, Washington D.C. USA.